		Somatikk Kristiansand		Prosedyre
Prøvehåndtering lungepøl, Med.avd. SSK				Side 1 av 3
Dokument ID: II.SOK.MEK.MEK.2.2.LUN.1-6		Godkjent dato: 13.06.2023	Gyldig til: 13.06.2025	Revisjon: 11.00

Somatikk Kristiansand/Medisinsk avdeling SSK/Medisin SSK/Pasienter og brukere/Sykepleiefaglig

Alle prøveglass skal merkes med type prøvemateriale og tidspunkt for prøvetakning på etiketten!

PLEURAVÆSKE:

Cytologi: 3 stk. prøveglass (hvit kork) fylles helt opp med pleuravæske. Cytologiskjema fylles ut i DIPS, denne skrives ut og leveres sammen med prøven på Avd. for Patologi.

Klinisk Kjemisk: 1 stk. prøveglass (hvit kork), leveres så raskt som mulig til prøvemottak Medisinsk biokjemi, evt. akuttlab. Medisinsk biokjemi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS, og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes.

OBS: dersom *leukocytter* skal analyseres, må væsken leveres på EDTA-glass (blodprøveglass – finnes i skap over benken/fås av medisinsk biokjemi). Bruk sprøyte med grønn kanyle. Det må ikke komme luft inn i glassene. Tips kan være aspirere 3 ml pleuravæske fra 3-veiskranen og ta direkte over i EDTA-glasset – det er vakuum i EDTA-glasset. Nye EDTA-glass fås ved henvendelse Medisinsk biokjemi.

OBS: dersom *pH* skal analyseres, må væsken trekkes opp på S/B sprøyte.

TBC: 6 stk. prøveglass (hvit kork), disse leveres til prøvemottak Medisinsk biokjemi, evt. Avd. for Mikrobiologi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS, og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes.

Bact.us: 1 stk. prøveglass (hvit kork) leveres til prøvemottak Medisinsk biokjemi, evt. Avd. for Mikrobiologi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS under «pleuravæskeundersøkelse – bakterier i pleuravæske», og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes.

Blodkultur (pleuravæske): Bruk lilla (Anaerobic) + grå/blå (Aerobic) blodkulturglass (finnes i skap over benken/fås av medisinsk biokjemi). For hvert glass: Aspirer 10 ml pleuravæske fra 3-veiskranen og ta direkte over i blodkultur-glasset – det er vakuum i blodkultur-glasset. Bruk sprøyte med grønn kanyle (rosa virker ikke på dette). Det må ikke komme luft inn i glassene. Både lilla og blå blodkulturglass skal brukes/leveres hver gang uavhengig om pasienten står på antibiotika eller ikke.

Det skal i tillegg leveres 1 stk. pensel med lilla kork dyppet i pleuravæske (evt. 2-3 dråper oppi røret).

Prøvene leveres prøvemottak Medisinsk biokjemi, evt. Avd. for Mikrobiologi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS under «pleuravæskeundersøkelse – blodkulturflaske pleuravæske», og navn-etikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes.

Flowcytologi: Se egen prosedyre.

Link: <http://ekweb-sshf.sikt.sykehuspartner.no/docs/pub/dok46196.pdf>

Utarbeidet av: Anne Håverstad Dovland	Fagansvarlig: 	Godkjent av: Overl. Guri Hoven	
---	--	--	--

		Somatikk Kristiansand		Prosedyre
Prøvehåndtering lungepol, Med.avd. SSK				Side 2 av 3
Dokument ID: II.SOK.MEK.MEK.2.2.LUN.1-6		Godkjent dato: 13.06.2023	Gyldig til: 13.06.2025	Revisjon: 11.00

Somatikk Kristiansand/Medisinsk avdeling SSK/Medisin SSK/Pasienter og brukere/Sykepleiefaglig

EKSPEKTORAT/INDUSERT SPUTUM:

TBC: Prøven tas på luftsmitteisolat dersom spørsmål om TBC. 2 stk. prøveglass (hvit kork) leveres (etter rengjøring med perasafe) til prøvemottak Medisinsk biokjemi, evt. Avd. for Mikrobiologi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS, og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes.

Ekspektorat dyrkning: 1. stk. prøveglasset (hvit kork) leveres til prøvemottak Medisinsk biokjemi, evt. Avd. for Mikrobiologi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS under «mikrobiologi dyrkning – ekspektorat dyrkning», og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes.

BRONKOSKOPI - BIOPSIER:

Histologi: Biopsien legges på prøveglass med formaldehyd, prøven leveres til Avd. for Patologi. Histologiskjema fylles ut i DIPS, denne skrives ut og leveres sammen med prøven på Avd. for Patologi.

TBC: Biopsien legges i prøveglass med NaCl 9mg/ml, prøven leveres til prøvemottak Medisinsk biokjemi, evt. Avd. for Mikrobiologi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS, og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes.

BRONKOSKOPI - BØRSTEUTSTRYK:

Cytologi: Prøvematerialet strykes ut på objektglass som umiddelbart fikseres med Cytotfix-spray. Etter tørking legges de i beholdere som leveres til Avd. for Patologi. Cytologiskjema fylles ut i DIPS, denne skrives ut og leveres sammen med prøven på Avd. for Patologi.

TBC: Prøvematerialet strykes ut på objektglass, disse skal IKKE fikseres. Glassene legges i beholdere etter tørking, og leveres til Avd. for Mikrobiologi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS, og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes.

BRONKOSKOPI - SKYLLEPRØVER:

Bact. us: Prøveglasset leveres til prøvemottak Medisinsk biokjemi, evt. Avd. for Mikrobiologi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS, og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes.

TBC: Prøveglasset leveres til prøvemottak Medisinsk biokjemi, evt. Avd. for Mikrobiologi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS, og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes. Dersom vi skal ha svaret ila. dagen, må vi ringe Mikrobiologen (tlf. 3494) og levere prøven rett på Mikrobiologen. Ved prøvelevering må det presiseres: «svar ønskes i dag, + navn og telefonnummer til den som skal ha svaret!».

Cytologi: Cytologiskjema fylles ut i DIPS, denne skrives ut og leveres sammen med prøven på Avd. for Patologi.

BAL: Se egen prosedyre.

Link: <https://ek-sshf.sikt.sykehuspartner.no/docs/pub/dok49688.pdf>

Utarbeidet av: Anne Håverstad Dovland	Fagansvarlig: []	Godkjent av: Overl. Guri Hoven	
---	-----------------------------	--	--

		Somatikk Kristiansand		Prosedyre
Prøvehåndtering lungepol, Med.avd. SSK				Side 3 av 3
Dokument ID: II.SOK.MEK.MEK.2.2.LUN.1-6		Godkjent dato: 13.06.2023	Gyldig til: 13.06.2025	Revisjon: 11.00

Somatikk Kristiansand/Medisinsk avdeling SSK/Medisin SSK/Pasienter og brukere/Sykepleiefaglig

EBUS - NÅLEBIOPSIER:

Cytologi/histologi: Prøvematerialet strykes ut på objektglass, skal ikke fikseres (cytologi). Restmaterialet (histologi) tas i prøveglass med Formaldehyd. Dersom vi ikke har personale fra patologen til stede under prøvetakning, skal objektglassene legges i beholder etter tørking. Prøven rekvireres i DIPS, navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes. Prøvene på Avd. for Patologi.

TBC: Restmaterialet tas i prøveglass med NaCl 9 mg/ml. Skal ikke ha utstryk. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS, og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes. Prøvene leveres Medisinsk biokjemi eller Mikrobiologen.

Flowcytologi: Se egen prosedyre.

Link: <http://ekweb-sshf.sikt.sykehuspartner.no/docs/pub/dok46239.pdf>

URIN:

Urin-stix: Vaskeprøve og midtstrømsurin er viktig. 1 stk. prøveglass (hvit kork) kan analyseres på urin-stix maskinen inne på skyllerommet på 1D, eller den kan leveres til prøvemottak Medisinsk biokjemi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS, og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes.

Urin-mikroskopi: Vaskeprøve og midtstrømsurin er viktig. 1 stk. prøveglass (hvit kork) leveres på prøvemottak Medisinsk biokjemi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS, og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes.

Bact. us: Vaskeprøve og midtstrømsurin er viktig. 1 stk. prøveglass (Orange Vacutest-glass) leveres på prøvemottak Medisinsk biokjemi, eller Avd. for Mikrobiologi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS, og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes.

TBC: Vaskeprøve. Den aller første urinstrømmen skal benyttes. Prøven (hvit eller rød kork – valgfritt) leveres på prøvemottak Medisinsk biokjemi, eller Avd. for Mikrobiologi. Prøverekvisisjon fylles ut i DIPS, og navneetikett tilknyttet rekvisisjonen skal benyttes.

Utarbeidet av: Anne Håverstad Dovland	Fagansvarlig: 	Godkjent av: Overl. Guri Hoven	
---	--	--	--